147. številka. V Ljubljani, v četrtek, 27. junija 1907. XL. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. Upravništva telefon št. 85.

Schwarz nadaljuje.

Za ravnateljsko mesto na I. drž. gimnaziji v Ljubljani je deželni šolski svet vsled nečuvenega pritiska dež. predsednika Schwarza predlagal na prvem mestu dr. Bezjaka, na drugem mestu Profta in na tretjem mestu prof. Pavlina.

Dr. Bezjak je bil soglasno predlagan na prvem mestu, dočim je bilo za Profta oddanih le 5 glasov, proti njemu pa ravno toliko glasov, in je ta človek prišel v predlog le, ker je deželni predsednik Schwarz zanj dirimiral.

Po tej seji deželnega šolskega sveta so prišle na dan škandalozne stvari o Proftovi osebi. Razkrilo se je, da je bil kot profesor hudobno pristranski in da je iz narodne sovražnosti preganjal in zatiral slovenske dijake, nemške pa krivično protežiral; prišlo je na dan, da se je udeležil kavarniških škandalov, ki so jih Nemci uprizorili iz narodne sovražnosti in pred sodiščem povedal, da je po njegovi sodbi sramotno, če olikan človek javno slovenski govori; dognalo se je, da je pod prisego priznal, da ne zna slovenski in to uradno izjavil tudi z ozirom na slovenske razprave v mestnem šolskem svetu in končno se je dokazalo iz ocen nemških strokovnjakov, da je Proft popolnoma nesposoben kot pedagog ne glede na to, da je za ravnateljsko mesto na I. drž. gimnaziji nesposoben tudi zaradi neznanja slovenskega učnega jezika.

Bili so ljudje med nami, ki so mislili, da se je Schwarz zavzel za Profta iz nepoznanja oseb in razmer po vplivu svojega prvega svetovalca Kalteneggerja in po vplivu tiste kazinske klike, ki ima pri deželni vladi najboljše zveze, mislili so ti ljudje, da bo Schwarz, ko so take stvari o Proftu prišle na dan, vsaj sedaj postopal pravično in pošteno.

A ti optimisti so se zmotili, krvavo so se zmotili. Schwarz nadaljuje svoje prizadevanje spraviti Profta na mesto ravnatelja I. državne gimnazije v Ljubljani in oropati Slovence posesti, ki so jo imeli skoro pol stoletja.

O sklepih deželnega šolskega sveta je Schwarz napravil poročilo na ministrstvo. Človek bi mislil, da napravi vestno in nepristransko poročilo o vsem, kar se je pri dotični seji govorilo in da potem prepusti ministrstvu odločitev.

A tako se ni zgodilo. Uradno poročilo predsedstva deželnega šolskega sveta priporoča ministrstvu imenovanje secundo loco v terno postavljenega Klemena Profta.

To je udarec v obraz deželnemu šolskemu svetu in nov akt najgrje sovražnosti proti slovenskemu narodu. Tu se vidi, kako Schwarz prezira javno mnenje in kako prezira sklep dežel. šolskega sveta, ter skuša še preko sklepa deželnega šol. sveta, ki je vendar na prvem mestu predlagal dr. Bezjaka, vtihotapiti Profta.

A ne dovolj tega, gospod Schwarz je poskusil spraviti tudi ministrstvo v zmoto. Moral je seveda ministrstvu poslati poročilo o razpravah v dotični seji deželnega šolskega sveta. V tej seji je dr. Tavčar nastopil z vso odločnostjo proti Proftu in z najtehtnejšimi argumenti dokazal, da je s pedagogičnega, z jezikovnega in z narodnega stališča imenovanje Profta absolutno nedopustno. A kaj je storilo predsedstvo c. kr. dež. šol. sveta? Napravilo je o dr. Tavčarjevih izvajanjih čisto napačno poročilo, izpustilo je najvažnejše argumente in najtehtnejše ugovore, pristriglo dr. Tavčarjeva izvajanja na vseh koncih in predložilo ministrstvu na mesto vestnega in poštenega poročila o dr. Tavčarja ugovorih pristransko zasukan in pristižen referat, tako da mora ministerstvo misliti kakor bi proti Proftu sploh ne bilo resnega ugovora.

Nimamo besedi, da bi tako početje primerno ožigosali tako početje se sploh ne da kvalificirati; omejujemo se zaradi tega za danes na konstatiranje dejstev, ker se bo z g. Schwarzem in njegovim Kaltenegerjem že na drugem mestu obračunalo kakor zaslužita.

Parlamentarni klubi.

Dunaj, 26. junija. Nemško napredni poslanci niso vstopili v nemškonacijonalno zvezo, kakor se je do zadnjega trenotka pričakovalo, temuč so si ustanovili svoj nemško napredni klub. Za predsednika je izvoljen dr. Funke.

Agrarni poslanci vseh strank in narodov so zborovali danes popoldne ter sklenili svobodno agrarno zvezo za varstvo interesov domačega kmetijstva. Izvolil se je odsek osmih članov iz vseh strank, da izdela pravila.

Socijalno demokratična zveza je sklenila pozvati vlado, naj v prihodnjem zasedanju deželnih zborov predloži zakonski načrt za splošno in enako volilno pravico.

Parlamentarna komisija češke zveze je imela danes popoldne več ur trajajočo sejo zaradi jezikovnega vprašanja v parlamentu in o taktičnem postopanju za prihodnje dneve.

Sprememba poslovnika.

Dunaj, 26. junija. V današnji seji klubovih načelnikov je naznanil ministrski predsednik, da predloži jutri parlamentu zakonski načrt za spremembo poslovnika. Z novim poslovnikom se bo dalo proračunskemu odseku šest tednov roka, da poroča o državnem proračunu. Ako proračunski odsek ne izdela v tem času svojega posla, počne poslanska zbornica vkljub temu z drugim branjem. Da se razprave skrajšajo, imajo le poročevalci neomejeno svobodo govora, dočim smejo vsi ostali govorniki govoriti v glavni razpravi le tričetrt ure, v podrobni razpravi pa le dvajset minut. Novi poslovnik omejuje tudi stvarne popravke. O vladnih predlogah se sme po imenih glasovati le, ako to zahteva 100 poslancev. Poslanec, ki moti razpravo v zbornici, se izključi najprej za pet dni, pozneje pa za 14 dni. Za žalitev oseb izven parlamenta se poslancu more odtegniti dieta ter se izključi.

Kriza na Hrvaškem.

Budimpešta, 26. junija. Odstopivši ban grof Pejačević je izjavil napram dopisniku „Az Ujsaga“. Ko sem dobil iz konference hrvaškega kluba odgovor, da je obstrukcija življenskega interesa, nisem mogel trenotka več odlašati. Takoj sem spisal in odposlal svojo demisijo. Hrvaška je zabredla v težavne razmere. Skoraj nedogledno je, kako se napravi zopet popolen mir v upravi. V takem položaju bi pri najboljši volji ne bil mogel ostati na svojem mestu. Veliko razburljivo delo, ki bi ga zahtevalo paraliziranje posledic po obstrukciji bi ne mogel tudi fizično prenašati. Na vprašanje, ali se je bati kakih nemirov, je odgovoril Pejačević: „Popolnoma kategorično se danes tega ne more reči. Razpust hrvaškega sabora bo povsod položaj le poostril. Toda o razpustu najbrže v bližnji bodočnosti še govoriti ni.

O novem banu Rakodczayju je povedal neki ogrski minister, da je odkritosrčen unionist in zanesljiva osebnost (za Madžare!). Prva naloga novega bana bo po konstituiranju svoje vlade, izdelati program, ki bo na eni strani dovolj popularen, na drugi strani pa bo imel za posledico grupiranje, iz katere se napravi za vlado odkritosrčna zajedniška stranka. Kar se tiče obstrukcije hrvaških poslancev, bo vsekakor nastopila sprememba, kakor brž bo imenovana nova hrvaška vlada ter bo sklican novi hrvaški sabor, ker bodo potem hrvaški poslanci imeli dovolj posla v Zagrebu.

Zagreb, 26. junija. Hrvaška sekcijska načelnika dr. Nikolić in Rojc podasta novemu banu demisijo. Ban Rakodczay je izjavil, da se bo držal strogo zakonov.

Hrvati v ogrskem državnem zboru.

Budapešta, 26. junija. Debata o železniški predlogi se nagiba h koncu. Danes je govoril hrv. poslanec dr. Barčić, ki se je bavil z gospodarskimi dobrotami, ki jih uživa Ogrska od Hrvaške. Brez Hrvaške bi Ogrska ne imela morja. Dokazoval je, da se hoče z železniško predlogo uvesti na Hrvaško madžarsko tiranstvo. — Ob 11. uri je predsednik zaključil generalno debato, ker ni bil prijavljen noben govornik več. Hrvaški poslanci so vložili celo vrsto utemeljenih predlogov za zaključno besedo. Hrvaško pisane predloge je predsednik kratkomalo zavrgel, češ, da je poslovni jezik po zakonu le madžarski. Ostale predloge je hotel združiti tako, da bi dobil besedo le eden hrvaški poslanec. Razvila se je burna debata. Šest hrvaških poslancev je po vrsti dokazovalo, da hoče predsednik kršiti poslovnik in da imajo Hrvatje pravico, vlagati predloge v hrvaškem jeziku. Na predlog poslanca

LISTEK.

Kdaj naj se človek oženi?

Samska omizja v gostilnah in v kavarnah bodo na to vprašanje soglasno zaorila: Nikdar!

Samec je globoko prepričan, da je zakon največja nesreča, ki zamore moškega zadeti in kar omedli presenečenja, ako čuje, da se je kdo temu prepričanju izneveril. To omedlevanje se ponavlja toliko časa, dokler se dotični samec sam ne oženi.

V nobeni stvari niso ljudje takih nasprotnih nazorov, kakor glede ženitve.

„Ledik in frej“, to je refren, ki ga samec najraje sliši in z največjim navdušenjem roti.

Morda bi ne bil tak križ, ujeti samca v spone sv. zakona, če bi bili oženjenci nekoliko diskretnejši. Stari zakonski možje so največ krivi, da se samci zakona boje.

Zakonsko življenje popisujejo kot največjo sužnost in rodbinsko srečo kot največji pekel. In pri tem razkazujejo svoje razhojene čevlje, svoje nečiste ovratnike, odrgnene suknje in staromodne klobuke tako ostentativno, da samca kar do srca zazebe.

In ta filozofija, s katero begajo samce! To je že največji cinizem.

Ta pridiguje: Zakon je prostovoljno prevzeta dolžnost, si z legitimnim pomnoževanjem človeštva greniti življenje.

Drugi deklamuje: Zakon je nemoralna institucija, ker se mož ž njim za vse življenje priklene na drugo bitje in mora ž njim živeti, tudi če je tega drugega bitja že do grla sit.

Tretji oznanja: Vsaka ljubezen ugasne enkrat; v zakonu še prej kot izven zakona, a kadar je minila ljubezen, se da mir v rodbini ohraniti samo s hinavščino in lažjo.

Ta ti vzdihuje: Kdor se oženi, da bi imel lepo ženo, je podoben tistemu svetopisemskemu slaboumniku, ki je očetovo dedščino prodal za skledo leče.

Ta zopet je sarkastičen in pravi: Kdor hoče biti srečen, mora imeti lepo ženo (to se govori z ironičnim poudarkom), od tu naprej pa z gorjupim sarkazmom, kdor pa vzame lepo ženo, da bi bil srečen, je — norec.

Tudi v alegorijah ti govore ti oženjenci kaj radi in v vsakovrstnih poetičnih in nepoetičnih primerah.

Zakon je veriga, se dostikrat čuje; dokler si samo zaročen, se ti zdi, da je ta veriga iz zlata; kadar si poročen, spoznaš, da je iz svinca, a kadar te je že vsega ogulila in bi jo rad zlomil, tedaj spoznaš, da je jeklena.

Kar srditi pa so ti oženjenci, če jim govoriš o zakonu iz ljubezni. Tako se ti smejejo, da postanejo natakarice božjastne od strahu.

Iz ljubezni se hočete oženiti? se je zadrl neki trebuški gospod na mladega zaročenca. To je ravno tako neumno, kakor če bi se iz strahu pred smrtjo ustrelili.

Kdor je zaljubljen in se vsled tega poroči, stori korak od vzvišenega do smešnega, tradira s kopico otrok obremenjen znanec, ki se je kot samec bavil z literaturo, zdaj pa čita samo še tujce in mrliče v „Laibacherici“.

Približno takega mnenja je tudi neki kazinski steber, ki ima stalno prislovico: Ljubezen je igra, kdor to igro izgubi, je največ dobil — ohranil si je prostost.

Olajševalno za te oženjence, ki zakonaželjno mladino tako begajo, je to, da so, kakor rečeno, bili najmodrejši ljudje vseh časov in vseh narodov najbolj različnih mnenj o kočljivem vprašanju ali se naj moški sploh oženi ali ne. Od sv. Pavla pa do Schopenhauerja se je mnogo pisalo o tem, a ljudje se vseeno ženijo in se bodo še naprej.

Kdaj naj se človek oženi? To vprašanje se ne nanaša na to, v kateri starosti se naj moški oženi. Ko bi to vprašanje stavil, bi mi od vseh strani zagrmeli v odgovor že trivijalni nauk: Pred 40. letom je prezgodaj, po 40. letu je prepozno.

Moje vprašanje je čisto aktuvalnega pomena. Gre se za to, ob kateri uri naj bodo poroke, ob kateri uri naj se vrši tisto izmenjevanje prstanov, ki simbolizira dalekosežno izjavo, da se mož prostovoljno priklene na žensko, ki stoji poleg njega pred altarjem in ki je skoro nič ne pozna.

Na Angleškem se je namreč vnel zadnje tedne velik boj v časnikih zaradi vprašanja, kdaj naj se človek oženi, ob kateri uri naj bo poroka.

Povod temu prepiru je nova, iz Amerike prenešena moda. Eden industrijalnih kraljev ameriških, ki se zdaj s svojo boljšo polovico mudi v Parizu, je ustvaril prvi precedenčni slučaj. Poročil se je z mlado pevko, ki je po tingeltanglih kazala lepoto svojih nog. Poroka je bila o — polnoči.

To je bil menda prvi slučaj, da se je med civiliziranimi narodi izvršila poroka v slovesno razsvetljeni cerkvi o polnoči. Rečenega industrijalnega kralja je to pač veljalo lepo vsotico, a napravil je senzacijo, kakor še nihče pred njim in to je tudi nekaj vredno. Seveda je mož našel takoj dosti posnemovalcev. V Ameriki ni bilo težav; v deželi dolarja se z dolarji vse doseže.

Mož je pa našel posnemovalcev tudi na Angleškem. Nekateri angleški duhovniki se niso nič obotavljali in so izvršili že različne poroke o polnoči, a ko se je ta moda začela razširjati, so posegli vmes angleški škofje in prepovedali poročanje o polnoči.

To je povod srditi časnikarski vojni, ki se osredotočuje vse bolj na vprašanje: je-li polnoč krščanska ura ali ne; če je krščanska, ni nobenega razloga, da bi o tej uri ne mogle biti poroke, če je pa nekrščanska, zakaj se potem obhajajo polnočnice.

Iz muhe nekaterih ekscentričnih gigrlov se je razvil na Angleškem velik prepir teologičnega in družabnega značaja. Vsa angleška družba je razdeljena na dva tabora in ni ga časopisa, da bi čitatelj ne našel v njem nekaj vrst razmotrivanj pod naslovom „Kdaj naj se človek oženi.“ Prava sreča, da pri nas ni tal za take razpore. Kam bi pač prišli, če bi se zdaj začeli še prepirati, ali se naj ljudje poročajo ponoči ali podnevi — ko dobe dekleta že tako dovolj težko moža.

G.

Pinterovića se bo v jutršnji seji po imenih glasovalo, ali naj obvelja predsednikov terorizem ali pa naj dobe vsi prijavljeni hrvaški poslanci zaključno besedo.

Bolgarija — kraljestvo?

Dunaj, 26. junija. V parlamentarnih krogih se je danes splošno govorilo, da se Bolgarija proglasi za kraljestvo.

Dogodki na Ruskem.

Odesa, 26. junija. Razkrili so veliko vojaško zaroto, ki se je hotela polastiti vseh ladij in trdnjav. Zaprli so 60 nižjih častnikov.

V Tiflisu je bilo v najživahnejši ulici zaporedoma vrženih deset bomb, vsled česar je bilo pobitih in ranjenih neštevilno oseb. Par hiš se je zrušilo.

Nemiri francoskih vinorejcev.

Pariz, 26. junija. Župani vinorejskih okrajev so poslali predsedniku republike skupno pismeno izjavo, v kateri zahtevajo, naj se takoj izpuste zaprti izgredniki, naj se odpokliče vojaštvo ter se naj revidira zakon o ponarejanju vina. — Delegatje vseh vinorejskih obrambnih odborov so izjavili soglasno, da je zakon o vinoreji kakršnega je sklenila zbornica, nesprejemljiv. — 550 vojakov, ki so se pridružili izgrednikom, so odpeljali v neko kazensko kolonijo v Afriko, a vojaki sami ne vedo, kam pridejo. — Vodja izgrednikov, Marcelin Albert, se je sam predal oblasti.

Protidinastični punti na Portugalskem.

London, 26. junija. Protidinastično gibanje na Portugalskem zori naglo za krizo. Državljansko vojsko je mogoče preprečiti edino le tedaj, ako kralj nemudoma odslovi ministrskega predsednika Franca, kar je kralju tudi nujno zaupno svetoval kralj Edvard. Ako prekucija prežene kralja Karlosa, proglasi se najbrže republika, ker pretendent Braganza nima v deželi organiziranih pristašev, dočim imajo republikanci mnogo društev.

140. občni zbor kmetijske družbe kranjske.

Danes dopoldne se je vršil v dvorani „Mestnega doma“ letošnji občni zbor kmetijske družbe kranjske. Udeležilo se ga je okoli 200 članov.

Zborovanje je otvoril predsednik g. Oton pl. Detela, ki je prisrčno pozdravil vse navzoče člane.

Predstavil in pozdravil je zastopnika dež. vlade g. pl. Laschana in zastopnika dež. odbora g. Povšeta. V nadaljnjem svojem govoru je poudarjal gosp. predsednik, da je kranjska kmetijska družba najstarejša v Avstriji in da s ponosom lahko zre na svojo preteklost. Družba je ustanovila 1843. leta prvi slovenski časopis „Novice“, kateremu urednik je bil družbin tajnik dr. Bleiweis.

G. govornik je podal nato v kratkem zgodovino kmetijske družbe, ki je danes ena prvih takih družb v naši državi. V to so pripomogle podpore države in dežele, pred vsem pa uspešno delovanje centralnega odbora, zlasti pa ravnatelja g. Pirca, ki je duša družbe.

Na predsednikov poziv so zborovalci zaklicali cesarju trikrat „Slava“.

V imenu dež. vlade in dež. predsednika se je zahvalil za pozdrav g. pl. Laschan ter pozdravil zborovalce in želel uspeha zborovanju, v imenu dež. odbora pa g. Povše, ki je v svojem govoru poudarjal, da dež. odbor vedno in povsod skrbi za zboljšanje vseh panog kmetijstva.

Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1906 je podal ravnatelj g. Pirc v sledečem:

Leta 1906. je imela družba 6738 članov, torej za 383 več kakor leta 1905.

V tekočem letu je pa družbi pristopilo že doslej 825 novih članov.

Člani so bili razdeljeni v 124 podružnic. Od lanskega občnega zbora sem je bilo nanovo ustanovljenih šest podružnic, in sicer v Gameljnah, v Gradišču pri Litiji, v Raki, v Dragi, v Štrekljevcu in v Tacnju, tako da ima družba sedaj 130 podružnic.

Današnji občni zbor mora v zmislu družbenih pravil po končani trileti dobi nanovo izvoliti družbenega predsednika in pa štiri člane glavnega odbora namesto izstopivših gg.: Henrika barona Lazarinija, graščaka v Smledniku; Josipa Pogačnika, posestnika v Podnartu, drž. in dež. poslaca; Viljema Rohrmana, pristava kranjske kmetijske šole na Grmu in dr. Tomaža Romiha, ravnatelja meščanske šole in župana v Krškem. Obenem je izvoliti petega odbornika v glavni odbor, in sicer namesto gosp. ces. kr. dvornega svetnika Vaclava Golla, ki je po pravilih izstopil že lansko leto, a mu na lanskem občnem zboru ni bil izvoljen naslednik.

Družbeni zastopnik v kmetijskem svetu c. kr. kmetijskega ministrstva je bil družbeni tajnik, gospod ravnatelj Gustav Pirc, njegov namestnik pa družbeni odbornik gosp. Josip Pogačnik, posestnik v Podnartu, drž. in dež. poslanec.

Družbeni zastopnik v državnem železniškem svetu je bil do svoje smrti (24. julija 1906) ravnatelj kranjske industrijske družbe, gosp. Karel Luckmann na Jesenicah in njegov namestnik graščak in predsednik trgovske zbornice, gosp. Josip Lenarčič na Vrhniki. Po smrti gosp. ravnatelja Luckmanna je v zmislu pravil državnega železniškega sveta gospod predsednik trgovske zbornice Lenarčič postal redni član tega sveta, za njegovega namestnika je bil pa na predlog glavnega odbora imenovan gospod Anton grof Barbo.

Konci leta 1906. je bil v kmetijskem ministrstvu ustanovljen živinozdravniški svet. Na predlog glavnega odbora je bil za družbenega zastopnika v tem svetu za prihodnjo triletno dobo imenovan gosp. Frančišek Povše, graščak, drž. in dež. poslanec, za njegovega namestnika pa družbeni tajnik, gosp. ravnatelj Gustav Pirc.

Družbeno delovanje v l. 1906. je bilo urejeno kakor pravila predpisujejo, na podlagi sklepov odborovih sej, ki so se redno vršile.

Tekoča opravila je opravljalo tajništvo dogovorno s predsedstvom ter jih je reševalo v zmislu sklepov glavnega odbora. Vložni zapisnik izkazuje leta 1906. 2178 strogo uradnih dopisov, poslovnih števil pa izkazuje 29.059 (1170 več kakor lansko leto).

V družbeni pisarni, ki jo vodi družbeni ravnatelj, sodeluje poleg njega še 1 tajniški pristav, 1 pisarničar, 1 knjigovodja, 2 skladiščna uradnika ter 1 pomožni uradnik. Sedem družbenih uradnikov in 2 služabnika, ki pomagata tudi v skladišču, je skupaj dobilo plače 14.310 K.

Delovanje 130 podružnic je bilo večinoma zelo živahno; posebno zadnji čas se mora njih vedno skrbnejše delovanje pohvalno omeniti. Delo glavnega odbora, ki je od leta do leta bolj obsežno, ima največjo oporo v uspešnem delovanju podružnic, in večkrat je bilo le z njihovo pomočjo mogoče pričeti uspešno delovati v prid kaki kmetijski panogi. Podružnice imajo sedaj 29 drevesnic ter vsako leto v svojem okolišu oddajo veliko število dreves in na ta način sadjarstvo zelo pospešujejo. 20 podružnic v vinskih krajih ima tudi večje ali manjše trtnice in nekatere tudi vzorne vinograde. Za vzdrževanje drevesnic in trtnic dobivajo podružnice primerne podpore iz državnih in deželnih sredstev. Skoraj vse podružnice imajo kmetijske stroje v zadružno porabo, nekatere tudi v večjem številu. Več podružnic ima svoja poslopja. Izmed glavnih opravil družbenih podružnic je skupno naročanje kmetijskih potrebščin, kar jim družbena pisarna posreduje in se skoraj brezizjeme vrši brez ovir. Da se delovanje podružnic spodbuja, je bilo v zadnjem času upeljano, da posamezne podružnice v družbenem uradnem glasilu redno poročajo o svojem delovanju.

O družbenih zavodih in podjetjih mi je čast naslednje poročati:

1. Družbena podkovska šola. Ta šola, ki jo ima družba že 60 let v svoji oskrbi, prizadeva družbi toliko neupravičenih žrtev, da je glavni odbor moral skleniti, da se iznebi te šole, oziroma žrtev zanjo. Dogovori s c. kr. deželno vlado, z deželnim odborom in z magistratom stolnega mesta Ljubljane merijo na to, da naj se način vzdržavanja podkovske šole tako izpremeni, da bodo omenjeni činitelji dovolj prispevali in tako družbo vsakih žrtev odvezali. Obljubljena je tudi podpora za popravo in za popolnjenje potrebnega poslopja. Če bo možno, se zopet ustanovi živinska bolnica.

2. Družbena sadna drevesnica. Družba ima sedaj dve drevesnici. Uspešna gojitev sadnega drevja na prostorih stare drevesnice zaradi popolne utrujenosti zemlje že ni več mogoča. To je bilo povod, da je bila družba prisiljena drevesnico na drugem prostoru ustanoviti. Nova sadna drevesnica v Gornji Šiški je sedaj zasajena s tremi letniki sadnega drevja. Prvo drevje bo mogoče oddati jeseni leta 1909. Gospodarstvo v novi drevesnici je tako urejeno, da bo mogoče vsako leto oddati 23 do 24 tisoč visokodebelnih in pritličnih sadnih dreves raznih plemen in vrst.

3. Družbeni dvorec na Viču. Ta dvorec ima družba sedaj trinajsto leto v zakupu. Vsled velikega prometa, ki ga ima družba, neobhodno potrebuje vprežno živino in vozove, kar najceneje priskrbuje v svoji režiji s pomočjo imenovanega dvorca. Vsled intenzivnega gospodarjenja so se pridelki zelo pomnožili, vsled česar je gmotni uspeh popolnoma povoljen.

4. Obdarovanje starih zaslužnih kmetijskih poslov. V to svrho je glavni odbor l. 1898. ustanovil v proslavo vladarjeve 50letnice cesarja Franca Jožefa I. jubilejni zaklad za obdarovanje starih kmetijskih poslov. Ta zaklad je leta 1906. dosegel vsoto 2787 K 60 v. Leta 1906. je bilo obdarjenih 10 poslov z darili po 20 K.

Kmetijska gospodinjska šola v Ljubljani. Med najvažnejšimi družbenimi podjetji je ta šola, ki je bila tudi ustanovljena v proslavo petdesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Da je bila ta šola potrebna, spričuje njeno izborno uspevanje in dejstvo, da se vsako leto zglasi za sprejem več gojenk, kakor jih šola more sprejeti. Šola je združena z internatom, kjer imajo gojenke stanovanje in hrano. Ta šola je danes odločno najbolje urejena v Avstriji. Njene vzorne naprave so izborno učilo našim kmetovalcem, ki jih je več 100 prišlo gledat in se učit v Marijanišče.

Leta 1905. se je pouk pričel 1. oktobra in je trajal do 30. septembra 1906. Gojenk je bilo 12, ker se jih več sploh ni moglo sprejeti. V začetku novega šolskega leta (oktobra 1906) se je priredil prostor še za dve gojenki.

6. Deželno poskusno klet v Ljubljani je družba osnovala pred štirimi leti z žrtvami, ki so za družbo naravnost ogromne. Družba k tej ustanovitvi ni dobila iz javnih zakladov nikakih podpor, a tudi zanje ni prosila, ker hoče predvsem dokazati uspeh ustanovitve poskusne kleti. Ta uspeh se je jel kazati, zato je družba prosila državne podpore, ki jej je za leto 1907. tudi že prisojena in izplačana. Uspehi vinske kleti, ki ima namen širše občinstvo seznanjati z dobrimi domačimi pridelki in zanje reklamo delati ter posredovati pri vinski kupčiji, ima očiten uspeh; zato družba upa sedaj dobiti pri merodajnih krogih potrebne podpore.

7. Zalaganje poučnih kmetijskih knjig. Leta 1900. je odbor pričel z izdajo »Kmetijske knjižnice« in je doslej izšlo 8 zvezkov. Poleg teh knjig izdaja odbor kratke spise z naslovom »Gospodarska navodila«, ki vsebujejo poučno tvarino o važnih gospodarskih vprašanjih in ki jih je dosedaj izšlo 10.

8. Družbeno uradno glasilo »Kmetovalec« je danes najstarejši slovenski kmetijski časnik. Leta 1906. je završil XXIII. letnik ter se ga je tiskalo 7500 izvodov. Za družabnike nemške narodnosti je glavni odbor tudi za leto 1906. na račun družbe naročil nemški kmetijski list »Oekonom«.

9. Priskrbovanje kmetijskih potrebščin družbenim udom. Družba je že pred 21 leti pričela svojim udom priskrbovati kmetijske potrebščine. Modro galico in žvepljeno moko družba iz lehko umljivih razlogov oddaja tudi neudom. Priskrbovanje kmetijskih potrebščin se je sčasoma tako razvilo, da družba lehko s ponosom gleda na to svoje delo.

Družba nakupi potrebščin na debelo in v toliki množini, kolikor po svojih skušnjah meni, da bi se jih utegnilo porabiti. Navadno sklene pogodbe za vse leto ter skrbi, da doseže kolikor mogoče nizke cene ter toliko popusta in priskrbnine, da more blago kmetovalcem oddajati po najnižjih cenah, kakršne so le pri kupovanju na debelo mogoče.

Posredovanje gospodarskih potrebščin pri družbi je danes raztegnjeno skoraj na vse gospodarske potrebščine, razen na otrobe in žito za krmo. To priskrbovanje je zavzemalo l. 1906. več kakor petdeset predmetov, ki spadajo v to skupino.

Družba je v letu 1906. priskrbela 9230 strankam raznih gospodarskih potrebščin z drevjem, s stroji in z orodjem vred okroglo 355 vagonov ter je to blago oddala v 10.022 pošiljatvah. Denarni promet je pri tem dosegel nad milijon kron. Ker je družba kupila 355 vagonov gospodarskih potrebščin in jih je ravno toliko oddala, zato je blagovni promet znašal 710 vagonov ali 35 polno naloženih tovornih vlakov.

Ogromni promet zvršuje družba s tako majhnimi režijskimi stroški, kakor jih nikak drug enak zavod v Avstriji ne zvršuje, kajti preostanek iz blagovnega prometa ne krije vseh stroškov, zato mora družba del primanjkljaja pokriti iz svojega. S tem delovanjem družba ne le pospešuje napredno kmetijstvo, temveč tudi varuje svoje ude prevare in jim prihrani na tisoče kron denarja.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

— **Ljubljanski Slovenci! in Slovenke!** Danes zvečer pokažite z mogočno udeležbo na manifestacijskem shodu za slovensko vseučilišče in slovenske srednje šole, da se zavedate velikanskega pomena teh zahtev. Bela Ljubljana bode šele z ustanovitvijo vseučilišča pravo duševno središče Slovenstva. Poslovenjenje srednješolskih zavodov ne bo le neizmernega pomena za naš jezik in izobrazbo, temveč nas obdaruje enkrat za vselej takih atentatov, ki sta jih nameravala Schwarz in Kaltenegger s Proftom. Obe ljubljanski gimnaziji sta slovenska narodna posest. Današnji shod za narodno šolstvo bo tudi odkrit in odločen odgovor na tisto metodo intrig, s katerimi nas hoče vlada spraviti ob prve naše zavode. **Zberite se tedaj polnoštevilno danes zvečer ob 8. uri v Mestnem domu.**

— **Na današnjem manifestacijskem shodu za narodno šolstvo** govore: prof. dr. Fran Ilešič kot oficijalni zastopnik „Matice Slovenske“, dr. Fran Novak, imenom „Pravnika“ in jurist Miloš Štibler iz Gradca za slovensko dijaštvo.

— **Dvorana Mestnega doma,** v kateri se vrši danes ob 8. uri zvečer shod za slovensko vseučilišče, bo tem povodom slavnostno okrašena z zelenjem in zastavami.

— **Peticije za ustanovitev slovenskega vseučilišča in srednjih šol** so dalje vložili: županstvo v Bukovju pri Postojni; županstvo v Košani; društvo slovenskih učiteljic s sedežem v Ljubljani; pevsko društvo v Košani; kmetijska podružnica v Košani; mlekarska zadruga v košanski župniji; županstvo občine Britof; županstvo občine Gorenje Vreme; županstvo občine Jamlje; županstvo občine Begunje; gospodarski odbor v Begunjah.

— **Med ljudstvo!** Pod tem naslovom je priobčil zadnji „Gorenjec“ članek, v katerem razmotriva vprašanje, kako bi se med našim narodom razširilo napredno gibanje, napredno mišljenje, ki naj stremi za dvema oziroma: dvigniti naše kmetsko ljudstvo na čim večjo stopnjo prave omike na eni strani, na drugi pa pospešiti njegovo gospodarsko stanje. Pisec se zavzema, naj bi politična, gospodarska in zabavna društva po mestih prav pridno prirejala izlete v bližnjo in daljno okolico. Taki izleti bi služili preprosti zabavi (petje, igre), a poleg zabave bi morala na dnevnem redu takih izletov biti vedno poljudna predavanja ki bi se morala seveda posebno ozirati na kmetske potrebe. Po domače bi se naj razpravljala razna gospodarska vprašanja, obdelavale bi se posamezne panoge kmetijstva. Semintja bi se rekla katera o političnih razmerah ali sploh o predmetih, ki so prikladni, da se dvigne narodova izobrazba (vzgoja, branje, zdravstvene zadeve itd.) Koder so po kmetih napredna bralna društva in čitalnice, bi vzela ta v roke omenjene prireditve. Vsako mesto zase naj bi gledalo na to, da se osnujejo po vseh večjih krajih v njegovem okrožju napredna, bralna in izobraževalna društva. Po manjših krajih naj bi se osnovale vsaj podružnice naše Kmetijske družbe. — Podpišemo ta načrt podrobnega dela z obema rokama. Samo trditev, da „naj meščan prizna, da ima svoj obstanek v prvi vrsti zahvaliti kmetovalcu“, kar bo marsikdo tolmačil tako, da meščanstvo živi od kmetskega prebivalstva, moramo pa popraviti v toliko, da ni resnična. Klerikalni listi trdijo pač vedno tako, a z namenom, da bi nahujsko ljudstvo proti meščanom. V resnici je pa stvar ta, da sta si meščan in kmetovalec le drug drugemu potrebna, da je njuno življenje navezano medsebojno drugo na drugega. Le ako pojdemo s tega stališča, bo mogoče doseči zaželjenih uspehov, ker širiti se mora omika in izobrazba med ljudmi, ki zdaj še tavajo v klerikalni temi in katerim zdaj klerikalni listi trobijo, da vzdržujejo meščanstvo, katera trditev se jim mora osvetliti kot neresnična. Ako bo človek, katerega hočeš olikati, prepričan, da te redi, ne boš nikdar dosegel svojih uspehov pri njem.

— **Herostratsko početje.** Vseučiliški odsek, čigar predsednik je od tistega časa, odkar se je pričelo na Slovenskem gibanje za vseučilišče v Ljubljani, župan Ivan Hribar, je poslal vsem občinam in narodnim društvom na Slovenskem poziv, naj se pridruže akciji za slovensko vseučilišče in naj pošljejo tozadevne peticije na predsedstvo državnega zbora. Vprašanje slovenskega vseučilišča je gotovo eminentno narodna zadeva splošno slovenske važnosti, ki se ne sme meriti s strankarskim merilom. Toda naši kranjski klerikalci, ki jih je slepa strast že tako daleč privedla, da presojajo vse s svojega ozkosrčnega stranskarskega stališča, so pričeli v „Slovencu“ akcijo proti temu, da bi v klerikalnih rokah nahajajoče se občine in društva pošiljale na državni zbor peticije za slovensko vseučilišče in sicer samo radi tega, ker je na dotičnem pozivu podpisan župan Ivan Hribar. Kam smo prišli, da že v tako eminentno narodnih, zgolj kulturnih vprašanjih, ki nimajo s strankarsko politiko ničesar opraviti, ne moremo biti složni, se ne moremo dvigniti na tisto višje stališče, kjer bi se v interesu narodne stvari polegle strankarske strasti! Vsak Slovenec, ki ima še vsaj iskrico domovinske ljubezni v sebi, mora priznati, da je akcija za slovensko vseučilišče točka, kjer bi moralo prenehati vse strankarstvo in kjer bi se morale najti vse slovenske stranke na skupno, složno delo, zakaj samo z združenimi močmi je mogoče, da dosežemo svoj smoter, ki je v kulturnem oziru za naš narod najvitalnejšega pomena. Zato bi morale v takšnih vprašanjih molčati strankarske strasti in osebni oziri! Ako je stvar dobra in narodu koristna, naj bi se neoziralo na to, ali jo je sprožil Peter ali Pavel! Poglejte Čehe! In pri nas? Pri nas se hoče zavirati od gotove strani akcija za slovensko vseučilišče samo radi tega, ker je na pozivih za pošiljanje peticij podpisana oseba ki ni povolji gotovim gospodom. Kam plovemo? Ali se ti elementi ne zavedajo svojega herostratskega, pogubnega početja, ali so res že izgubili vsako iskro rodoljubnega čuvstva? Akcija za slovensko vseučilišče je v danem momentu neprecenljive važnosti, zato je vsakega Slovenca, vsake slovenske občine in korporacije sveta narodna dolžnost, da podpira to akcijo z vsemi svojimi silami — ne glede na to, ali je to akcijo zasnoval dr. Ivan Šusteršič, ali stalni vseučiliški odsek, na čigar čelu je slučajno poslanec in župan Ivan Hribar.

— **„Ljudska posojilnica v Ljubljani“** je veliko posestvo, spadajoče v konkurzno maso Jurija Regorschega, spravila srečno — v nemške roke ter tako pripomogla, da imajo Nemci en glas več v veleposestvu za volitve v okrajni zastop ptujskega okraja. Govori se po Ptuju, da je bil Johann Woisk osebno v Ljubljani in kupil za svojega zeta Karla Kossärja, hotelirja in mesarja v Ptuju, od „Ljudske posojilnice veliko posestvo Dežno, Gorca vrh in Rodni vrh pri sv. Trojici v Halozah za 17.000 K. — To je obsodbe vredno toliko bolj, ker je imela „Ljudska posojilnica“ narodne ponudnike za omenjeno zemljišče. Brata Franc in Janez Babošek in Toplak Franc svak prvih dveh, vsi trije posestniki v Krčevini pri Ptuju, so reflektirali kot mejaši pri svojih vinogradih na omenjeno zemljišče. Babošek Franc in Toplak Franc sta že sedaj veleposestnika, Janez Babošek pa bi bil z dokupom Dežnega postal veleposestnik. Franc Babošek je pisal februarja t. l. v Ljubljano za pogoje, obljubil na to pismeno za posestvo 14.000 K, a na to ponudbo ni dobil nobenega odgovora. Toplak Fr. je prejel od „Ljudske posojilnice“ pogoje, „Ljudska posojilnica“ je od njega zahtevala 30.000 K — in ni hotela nič odjenjati. Ker je dala „Ljudska posojilnica“ vinograd spomladi kopati, škropiti in vezati ter

se je govorilo, da zemljišče ni več na prodaj, se omenjeni trije posestniki niso več pogajali, ker je bila zahtevana cena 30.000 K preveč pretirana. Naenkrat izvedo sedaj o izvršeni kupčiji in — za sramotno nizko ceno! Vsi trije bi bili radevolje dali 20.000 K in več! Kakšni tepci pa so pri „Ljudski posojilnici“, da denar takorekoč skozi okno mečejo? Ali pa je morda kdo zaslužil kako posebno provizijo? Ko je prišel Nemec Woisk osebno v Ljubljano, ali si niso mogli 8 dni pomisleka vzeti in med tem časom omenjene tri ponudnike opozoriti, če bi ne dali več kakor 17.000 K?! Zakaj se ni „Ljudska posojilnica“ obrnila do kakega narodnega advokata v Ptuju?

— **Značilno.** Kako so vplivali pri zadnjih državnozborskih volitvah duhovniki na nezavedne volilce, kaže ta-le slučaj. Kneza Auersperga uslužbenec na Kočevskem je bil vprašan, koga bode volil. „No, pravzaprav bi se že spodobilo, da bi volil svojega delodajalca-gospodarja za državnega poslanca“ — reče ta poštenjak, „a to storim le tedaj, ako mi bode tudi poslej dovoljeno vsaj enkrat na leto iti k izpovedi!“ — To govori več kakor debela knjiga!

— **Iz politične službe na Štajerskem.** Vodstvo okrajnega glavarstva v Brežicah se je poverilo višjemu okrajnemu komisarju grofu Valterju Attemsu, vodstvo okrajnega glavarstva v Slovenjem gradcu pa namestniškemu tajniku dr. E. Pojerju.

— **152. odborova seja „Slov. Matice“,** v petek dne 14. junija. Pri volitvi v upravništvo za upravno dobo 1907/08 se z vzklikom vnovič voli dosedanji predsednik, g. deželni šolski nadzornik Fran Levec. Volitev prvega in drugega podpredsednika se vrši z listki. Za skrutinatorja imenuje predsednik odbornika dr. Lončarja in dr. J. Tominška. — Za prvega podpredsednika se izvoli dosedanji I. podpredsednik gosp. Peter Grasselli, istotako gospod Ivan Sušnik za drugega. Per acclamationem se izvolijo: Za blagajnika: odbornik, c. kr. vladni svetnik dr. Fr. Detela; za ključarja: dr. Lovro Požar in dr. Fran Zbašnik; za hišnega upravitelja: II. podpredsednik Ivan Sušnik. Sklene se, da ostani število članov knjižnega odseka dosedanje. V knjižni odsek se pritegnejo mesto izstopivših odbornikov, gg. Fr. Hubada, Fr. Milčinskega, Andreja Senekoviča in dr. V. Šmida gg. odborniki: dr. Fr. Detela, dr. Dragotin Lončar, Ivan Macher in Ferd. Seidl. V gospodarski odsek se volita mesto izstopivšega dr. Jos. Stareta in † Iv. Vilharja gg. dr. Fr. Detela in Fr. Milčinski. Zemljevidnemu odseku se pritegne še g. prof. M. Pleteršnik in krajepisnemu odbornik g. L. Pintar. Pri folklorskem in tehniškem odseku ostane vse pri starem. Sklene se, da pri manifestaciji za slovensko vseučilišče, dne 27. junija govori v imenu Matice odbornik, g. dr. Ilešič. Pri odkritju spominske plošče pokojnemu pisatelju in uredniku Ljudevitu Tomšiču na Vinici, dne 20. maja t. l., katero slavnost je priredilo društvo „Hrvatskega Zmaja“ iz Zagreba, je zastopal Matico črnomaljski poverjenik, dr. Josip Malnerič. 13. maja t. l. je umrl tu v Ljubljani slov. pisatelj Josip Staré, umirovljeni kr. realčni profesor in nadomestni ravnatelj. V znak sožalja je Matica raz svojo hišo razvesila črno zastavo in se udeležila pokojnikovega pogreba. O priliki smrti vseučiliščnega profesorja dr. Jana Gebauerja († 25. aprila t. l. v Pragi) in vseučiliščnega prof. dr. juris Bohuslava svobodnega pana Riegerja († v Karlštejni dne 30. maja t. l.) je Matica telegrafično, odnosno pismeno kondolirala kr. češki společnosti nauk v Pragi. Tajnik poroča, da se je 9. junija t. l. preselil v večnost bivši Matični odbornik, Ivan Vilhar. Pokojnik je pristopil društvu kot ustanovnik že leta 1864. Bil mu je 15 let marljiv blagajnik in hišni upravitelj ter dolgo vrsto let odbornik. Ob tej žalostni priliki je Matica raz hišo razgrnila črno zastavo, izdala v „Narodu“ in „Slovencu“ lastni parte, položila na krsto venec s trakovi in napisom ter kondolirala pokojnikovi gospe vdovi in se udeležila pogreba. Društvo je prejelo zahvalo gospe vdove.

— **„Dijaški dom“ v Ljubljani.** Kakor je bilo naznanjeno že pred nekoliko meseci po raznih časopisih, se otvori s prihodnjim šolskim letom v Ljubljani „Dijaški dom“, da se vsaj nekoliko odpomore nujni potrebi glede dobrih in primernih stanovanj za dijake. Urejen bo ta dom po enakih principih, kakor jih zastopa društvo „Mladika“ za svoje gojenke. Starši, ki hočejo oddati svoje sinove v pravo nadzorstvo in vsestransko vzgojo, naj se zglasijo čim preje pri pripravljalnem odboru pismenim potom pod naslovom „Pripravljalni odbor dijaškega doma“ v Ljubljani, na kar se jim takoj dopošljejo natančni podatki. Pripomnimo, da se je posrečilo dobiti odboru lepe in zračne prostore v novo zgrajeni hiši, od koder ni daleč do nobenega zavoda v Ljubljani. V zavesti, da vršimo nujno potrebno delo, se ne plašimo niti truda, niti velikih troškov, pač pa stopamo neustrašeno po poti, ki smo si jo jasno začrtali in upamo, da nam bo slavno občinstvo pozneje vedelo hvalo na naših uspehih!

— **Delavsko gibanje.** Prejeli smo naslednje pismo: Slavno uredništvo! Z ozirom na notico pod naslovom „Delavsko gibanje“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 20. t. m., apeliram na Vašo lojalnost in prosim za sprejem naslednjega pojasnila: Meni ni znano, da bi bili podjetniki sklicali kak shod, da se domenijo zaradi solidarnega postopanja nasproti tesarjem, ki so v zadnjem času bili napovedali stavko, ako se jim ne poviša mezde. Torej tudi ni res, da sem takrat svojim tovarišem zgago delal, pa tudi ni res, da nisem imel dela. Jaz zadeve svojih delavcev vedno sam, brez pomoči tretje strani poravnam zadovoljno za vse. Res je, da sem tudi že prevzel različne stavbe, toda vse brez tesarskega dela, katero so lastniki posebej drugim podjetnikom bili oddali, zato pa tudi pogodbeni penale nikakor ne bi mogel zaradi tesarskih del zapasti meni na dolg, ako tesarji ne dovršijo svojih del o pravem času; ravno zato nikdar ne mislim na kako vojno zoper tesarje, še manj pa nisem skušal v tako vojno vpreči podjetnikov. Res je le, da sem na posebno prošnjo nekega gospoda stavbnega mojstra dne 17. t. m. sklical v svrho osnovanja stavbne zadruge stavbnih podjetnikov neki shod na dan 19. t. m., toda na tem, sicer še nesklepčnem shodu, se nič zoper tesarje ali sploh o tesarjih govorilo ni. Tudi jaz sem mnenja, kakor je končno izraženo v onem dopisu, da naj se podjetniki brez ozira na kakega samega sporazumijo in dogovorijo, kakor z zidarjem tudi s tesarjem, vsakemu povoljno, nobenemu v škodo. — Ljubljana, 26. junija 1907. — Viljem Treo.

— **Organizatorni shod poštarjev in poštnih oficijantov** bo dne 29. junija t. l. ob 4. pop. v prostorih hotela „Ilirija“.

— **Shod poštarjev in poštnih oficijantov.** Sporazumno z obema centralama t. j. poštarjev in poštnih oficijantov na Dunaju, vršil se bode organizatorni shod v Ljubljani v soboto, dne 29. junija ob 4. uri popoldne v prostorih „Hotel Ilirija“ s sledečim sporedom. 1. Nagovor predsednika. 2. Naše stališče. 3. Organizacija. 4. Slučajnosti. Želeti bi bilo, da se tega važnega shoda udeležijo v polnem številu vse interesirane osebe poštnega poklica.

Izvrševalni odbor.

— **Ljubljanski škof in celjska sekcija nemškega planinskega društva.** Planinsko kočo na Okrešlju je podrl, kakor smo že poročali, plaz z Mrzle gore. Koča je bila last celjske sekcije nemškega planinskega društva in je stala na zemljišču ljubljanskega škofa. Na Okrešlju bi rada savinska podružnica „Slov. planinskega društva“ že pred leti zgradila svojo kočo v prvi vrsti radi tega, ker Celjani kaj neradi trpe v svojih kočah Slovence, ki so pa baš na Okrešlju prisiljeni iskati zavetja pod nemško streho. Ker je svet na Okrešlju last ljubljanskega škofa, se je naprosilo graščinsko oskrbništvo v Gor. gradu, naj prepusti podružnici proti primerni odškodnini za zgradbo nove koče potrebno stavbišče. Toda graščinsko oskrbništvo je to prošnjo odbilo, pač pa je obljubilo, da ne bo več dovolilo celjski sekciji graditi nove koče, ako bi se stara podrla in postala neporabna, marveč da bo dalo dovoljenje za zgradbo nove planinske koče na Okrešlju izključno „Slovenskemu planinskemu društvu“. Letos je plaz podrl gori imenovano nemško kočo in pričakovati bi bilo, da bi škofovo oskrbništvo ne le izpolnilo svojo obljubo, nego tudi storilo svojo narodno dolžnost. Kakor pa „Deutsche Wacht“ javlja, je škofovo oskrbništvo v Gornjem gradu že dalo dovoljenje za zgradbo nove nemške koče na istem mestu, kjer je stala stara koča. S tem je gornjegrajsko oskrbništvo ljubljanskega škofa za nedogleden čas zavarovalo posest celjske sekcije v Savinskih planinah.

— **Stoletnica dr. Jos. Muršca.** Letos je sto let, odkar se je v Bišu v Slovenskih goricah narodil Josip Muršec, ki je 1848. vodil graško društvo „Slovenijo“ in z njo vse politično življenje štajerskih Slovencev. Muršec je prvi spisal slovensko slovnico v slovenskem jeziku. Avgusta bo v njegov spomin pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah slavnost in se mu odkrije spominska plošča.

— **Koča pri Sv. Arehu na Pohorju** se pridno stavi. Slavnostna otvoritev utegne biti krog 1. septembra. Koča bo imela velik turistovski pomen ter delala čast „Podravski podružnici“. S stavbo te koče pa si je naložila ta podružnica novo breme, zato pa jo štajerski Slovenci kolikor mogoče podpirajte, kajti ona namerava v doglednem času še zgraditi nov Žigertov stolp, in sicer iz trdega pohorskega kamna.

— **Fotografiranje s praznim aparatom.** Celjski fotograf Alesi je odposlal svojega pomočnika Ant. Reberšaka in ključarskega pomočnika M. Kollerja fotografirat po Štajerskem in Kranjskem. Povzete plošče bi bila morala pošiljati mojstru v Celje v izvršitev. Da si prihranita stroške za plošče, sta fotografirala kar s praznim aparatom ter pobirala predplačila za slike. Tudi po gostilnicah sta ostala dolžna. Tička že ima celjsko sodišče.

— **Obešenega so našli** v gozdu pri „Waldhausu“ v Celju 42letnega hlapca Jos. Pota.

— **Dobavni razpis.** C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo že avizirana ponudbena razprava za dobavo večjih množin hrastovih in bukovih pragov in kosov hrastovega lesa za leti 1907 in 1908 vršila dne 7. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne na trgovski borzi v Bruslju.

— **Za ljudske knjižnice na Koroškem** so nadalje darovali sledeči p. n. gg.: dr. Jurtela v Ptuju 20 K; župnik Vaclav Valeš v Guštanju 4 K; dr. Juro Hrašovec v Celju 10 K. Prisrčna hvala! Rodoljubi slovenski, podpirajte nas pri delu za ljudsko izobrazbo in omogočite nam ustanoviti že začetkom počitnic knjižnice v narodno najbolj izpostavljenih krajih! Prispevki naj se blagovolijo poslati na naslov: iur. R. Petrič na Lešah, p. Prevalje, Koroško. — Za slov. akad. fer. društvo „Gorotan“: — iur. R. Petrič, t. č. predsednik.

— **Zaradi železniške nesreče v Velenju.** 13. septembra l. i. so bili pred celjskim sodiščem postajenačelnik Fr. Jaklič, strojevodja List in sprevodnik Vanko. Sodišče je vse tri oprostilo.

— **Samomor.** V Slatini se je obesil 16letni vajenec Mihael Otavnik. Zmešalo se mu je.

— **Obesil se je** v gozdiču pri Celju 42letni hlapec Josip Pot, ki se je s svojim gospodarjem skregal in izgubil ž njim pravdo. Našli so pri njem en krajcar denarja.

— **V Središču na Štajerskem** se je ustanovila hranilnica in posojilnica.

— **Ogenj.** V Preradu v Slovenskih goricah je pogorelo v četrtek 13 poslopij do dal. Škoda je velikanska. Zažgal je neki otrok!

— **Kosa skozi glavo.** V radgonski okolici se je peljal posestnik Hirzy z vozom na polje. Med potjo so se splašili konji in Hirzy je padel tako nesrečno z glavo na koso, katero je imel s seboj, da se mu je zadrla v desno uho in prodrla pri desnem sencu ven.

— **Vlak je povozil** železniškega čuvaja Pavčnika blizu Laškega. Desno nogo in levo roko mu je odtrgalo, močno poškodovan pa je bil tudi na glavi. Umrl je v celjski bolnici.

— **V ptujski okrajni zastop** je izvolil občinski svet Josipa Kasimirja in karčovinskega župana Fr. Baboseka mesto umrlega Sellinschega in v Ameriko pobeglega Kaiserja.

— **Ljudskošolske počitnice v mariborskem okraju** so se določile za čas od 1. septembra do 1. novembra. Izvzete so le šole v Studencih, Poberžu in Karčovini.

— **Izlet hrvaškega pevskega društva „Lovor“ iz Opatije v Ljubljano** se je vsled gotovih razlogov preložil za drugo leto.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Voloski** priredi kakor že omenjeno, dne 14. julija t. l. veliko ljudsko slavnost v Voloski oziroma Opatiji. V nedeljo 14. julija t. l. dopoldne blagoslovilo se bo pred volosko cerkvijo društveno gasilno orodje, na katero svečanost se bodo pozvale oziroma se pozivljejo vse bližnje in dalnje požarne brambe. Po blagoslovu orodja defiliranje, potem pa skupen obed v „Narodnem domu“ v Voloski. Ob 4. popoldne velika ljudska veselica v Opatiji. Želeti bi bilo, da se te slavnosti udeleži kolikor več gasilnih društev, ker je prihod in odhod z vsemi vlaki jako prikladen. Pri slavnosti kakor tudi pri ljudski veselici igra vojaška godba pešpolka grofa Jelačić št. 79 z Reke.

— **Italijanska predrznost.** V Voloski obstoji od nedavnega časa nekako kolesarsko društvo, katero se je ustanovilo na zahtevo nekega iz Trsta tja privandranega italijanskega ribiča po imenu Perini. Odkar je prišel v Volosko ta Perini, so se ti polentarji iz blažene Italije nekako silno prevzeli in postali filijalka tržaškega iredentovskega kolesarskega društva. Zadnji čas so začeli nesramno izzivati, tako da si bodo, če se bo to še kaj dosti ponavljalo, zaslužili palice in batin, kar se jim obeta tem potom.

— **Tujci v Opatiji.** Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1906 do 19. junija 1907 22 569 oseb. Od 13. junija do 19. junija 1907 jih je prišlo 324, a 19. junija je bilo v Opatiji nastanjenih 999 oseb.

— **Zanimiv pojav v naravi.** Prijatelj nam piše: Po listih se večkrat čita, da je letos posebno veliko kač in gadov. Nedavno tega sem se sprehajal ob reki Krki na Dolenjskem. Na stopnicah, kjer zajemajo okoličani pitno vodo, zapazil sem blizu meter dolgo kačo, katera je bila deloma v vodi, deloma — namreč z glavo — na suhem kamnu. Drugi dan smo videli — bilo nas je več — gada, koji je imel živo ribico, kakih 10 cm dolgo in precej široko v zobeh. Gad — imel je široko glavo, život rjav in spodnja stran je bila šarena — je tiščal ribo pri vratu in jo je ravno oni čas, ko smo opazovali, nekolikokrat vpičil in tako usmrtil; kajti ribica je enekrati pomigala z repom in potem je bila mrtva. Kača ni pogoltnila takoj ribe, ampak jo je nesla na neko blizu ležečo skalo, koja je bila z gostim vrbovjem bogato obraščena in od vseh strani obdana z vodo. Ali je to pravi gad (vipera) ali morebiti druga vrsta povodnih kač?

— **Konj splašil** se je včeraj popoldan nekemu fijakarju, ko je peljal iz Švicarije po poti pod gozdom neko damo in nekega gospoda. Ko je dirjal proti Marije Terezije cesti je konja zagnal voz ob cesti stoječi kostanj, vsled česar se je voz prevrnil in zelo razbil. Tudi gospod se je nekoliko na obrazu poškodoval, dama in prevoznik pa sta ostala nepoškodovana. Konj se je odtrgal in dirjal po Marije Terezije in Dunajski cesti do Maliča, kjer so ga ustavili izvoščki.

— **Tatvini.** Strugarju g. Vekoslavu Črnetu je bila ukradena mala srebrna moška žepna ura z zlato verižico s podolgastimi udi, vredna 74 K. Kuharici Ceciliji Trebušakovi je bilo danes ponoči v nekem prenočišču v Kolodvorskih ulicah ukradenega 60 K denarja.

— **Obesil se je** danes popoldne okoli dveh v neki šupi pri Koleziji mizar Drnovšek. Truplo so prepeljali v mrtvaščnico.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 44 Hrvatov in 6 Slovencev. 45 Hrvatov je prišlo iz Möhlbrücka, 30 Slovencev pa iz ogrskih šum.

— **Izgubljene in najdene reči.** V glavnem tivolskem drevoredu je izgubila neka oseba 2 para novih nogavic. Dobi jih pri g. M. R. na Rimski cesti št. 7, vrata 5. — Izgubila je gospa Marija Rovškova iz prstana beli briljant vreden 120 K. Gospa R. J. je izgubila dva para nogavic, vrednih 3 K 60 h.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Najnovejše novice.** — Stališče naučnega ministra Marcheta je omajano, kakor poroča „Reichspost“.

— Vrhovni poveljnik avstrijske deželne brambe postane nadvojvoda Friderik kot naslednik nadvojvoda Rainerja.

— Podmaršal pod kuratelo. Dunajsko sodišče je djalo pod kuratelo vpok. podmaršala viteza Lattererja, ker je bil zapleten v sleparstvo pri kupčiji z redovi.

— Ponesrečena gostija. V Stryju na Gališkem je kakih 50 ljudi plesalo na neki ženitbi. Pri tem so se udrla tla, da so vsi padli v globoko klet. 16 oseb je smrtno ranjenih.

— Velik požar divja v Berolinu. Gorijo petnadstropna skladišča družbe „Viktoria“, ki je lastnica berolinskih omnibusov.

— Zaradi vohunstva so zaprli v Italiji avstrijskega stotnika Paucha ter ga odvedli v Verono. Pri njem so zaplenili mnogo fotografskih posnetkov.

Tovariši abiturijenti!

Na veliko važnost koraka, ki ga storite v kratkem s tem, da se odločite za poklic, v katerem hočete delovati vse svoje življenje v svoj in svojega naroda blagor, nam ni treba Vas posebej opozarjati, ker so to storili že drugi. Zdi se nam pa potrebno, da Vas opozorimo na oni stan, kateri je v našem narodu še premalo zastopan in katerega mesta zavzemajo zato večinoma še tujci. Mislimo na zdravniški stan. Kot običajno, tako krožijo tudi letos različni pozivi in zlasti nemški časopisi prinašajo dolge članke, ki svarijo pred medicinskim študijem, češ, da je že sedaj preveč zdravnikom. Ne trdimo, da to ni res, ali to velja le za Nemce in ne pa za nas Slovence.

Kratek pregled zdravniških mest na Slovenskem nam kaže, da je celo na Kranjskem cela vrsta zdravniških mest zasedena po tujcih. O Štajerski, Primorski ali še celo o Koroški, kjer je dosedaj en sam slovenski zdravnik, niti ne govorimo. Opozarjamo, da cela vrsta kranjskih Nemcev študira medicino, kar bi gotovo nikdar ne storili, če bi ne pričakovali še na Kranjskem dobrih služb. Pomanjkanja služb po dokončanem študiju se torej slovenskim medicincem ni treba bati. Vstraši naj Vas tudi ne grožnja, da je medicinski študij tako drag, da bi ga ne mogel zmagovati siromašen slovenski dijak. To nam dokazuje cela vrsta tovarišev, ki niso premožni, pa vendar, dasi z malimi sredstvi, zmagujejo medicinski študij. Če vpoštevate, da treba na slovenskem ozemlju izpopolniti zdravniška mesta s slovenskimi močmi in tako preprečiti, da se ne naseli tujec, na drugi pa, da Vam je v tem stanu po dovršenih zdravniških študijah zagotovljena eksistenca, četudi le skromna, potem upamo, da se vas bo tudi letos odločilo precejšnje število za medicinski študij.

Za odbor kluba slovenskih medicincev na dunajski univerzi:

Slavko Slamnik t. č. načelnik. **A. Mlinar** t. č. tajnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje 27. junija. Za prihodnjo nedeljo, dne 30. t m., sta sklicana dva velika zaupna shoda, in sicer ob 10 dop. v Ptuju, ob 4. pop. pa v Ormožu. Obeh shodov se udeleži posl. dr. Ploj. Razpravljalo se bo o ustanovitvi jugoslovanskega kluba. Vsi rodoljubi se vabijo na shoda.

Dunaj 27. junija. Današnja seja se je pričela ob enajstih. Zbornica je pooblastila predsednika dr. Weisskirchnerja, da sporoči izraze vdanosti poslanske zbornice cesarju. Vlada je predložila zbornici zakonski načrt o spremembi poslovnika in petmesečni proračunski provizorij. Na to je govoril ministrski predsednik baron Beck, ki je v svojem govoru apeliral na poslance, naj omogoče redno funkcijoniranje parlamenta. Zbornica je nato pričela razpravo o Gessmannovem predlogu glede saniranja deželnih financ Finančni minister dr. Korytowski je obljubil, da predloži vlada v jesenskem zasedanju tozadevni zakonski načrt. Socijalnodemokratski poslanec Renner je zahteval, naj se tudi za deželne zbore uvede splošna ir enaka volilna pravica. Ministrski predsednik baron Beck je odgovoril, da je vlada načelno nasprotna uvedbi splošne in enake volilne pravice v deželne zbore. Pri tej točki se je oglasil za besedo tudi poslanec ljubljanskega mesta Ivan Hribar. Svoj govor je pričel v slovenskem jeziku. V slovenskem govoru je naglašal, da govori namenoma slovenski, da s tem pokaže, da je slovenski jezik tudi v parlamentu enakopraven z nemščino in da je vsled tega upravičena zahteva, da se protokolirajo tudi vsi nenemški govori. V meritornem oziru je v nemškem jeziku stvarno razpravljal o dr. Gessmannovem predlogu. Ko je končal svoj govor, so mu jugoslovanski in češki poslanci živahno pritrjevali in ploskali.

Dunaj 27. junija. Poslanca dr. Ivčević in dr. Ploj, načelnika jugoslovanskega kluba, se zglasita pri ministrskem predsedniku baronu Becku, da konferirata z njim v zadevi ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, radi imenovanja ravnatelja na I. državni gimnaziji in radi državne podpore obrtni šoli v Ljubljani.

Dunaj 27. junija. Dr. Korošec je vložil predlog glede ustano-

vitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Dunaj 27. junija. Češki klub je z 39 proti 29 glasovom sklenil, da ne bodo češki poslanci vlagali interpelacij, stavili predlogov in ne govorili vse dotlej, dokler se ne ugodi zahtevi, da se bodo vsi nenemški govori protokolirali.

Dunaj 27. junija. Cesar je ob eni uri zaprisegel novega hrvaškega bana dr. Rakodczaya. Intervenirala sta dr. Wekerle in justični minister dr. Günther.

Dunaj 27. junija. Danes je prišel v parlament ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle. Jugoslovanski poslanci so demonstrirali proti njemu s klici: „Ab zug, ven ž njim, tu nima ničesar iskati!“

Budimpešta 27. junija. Uradni list priobčuje, da je cesar sprejel demisijo grofa Pejačevića in imenoval za hrvaškega bana dr. Aleksandra Rakodczaya.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto .. K 24·— | Četrt leta .. K 6·—
Pol leta... „ 12·— | En mesec .. „ 2·—

V upravništvu prejeman na mesec K 1·90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto .. K 25·— | Četrt leta .. K 6·50
Pol leta ... „ 13·— | En mesec .. „ 2·30

Za Nemčijo vse leto 28 K. | Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Darg glicerin mjilo
strjeno in tekoče
napravlja kožo belo in nežno.
Dobi se povsod.

Cacao Bensdorp Amsterdam.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 06·2 Srednji zračni tlak 736·0 mm

Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
26	9. zv.	738·0	19·8	sl. jug	del. oblač.
„	7. zj.	740·0	16·4	sl. jjvzh.	jasno
27	2. pop.	739·5	25·6	sred. vzhod	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 19·2° normale 18·8°. — Padavina v mm 0·0

Iščem 1 ali 2

meblovani sobi

s posebnim vhodom v I. nadstropju ali pritličju, event. tudi s hrano. Natančne ponudbe s ceno na upravn. „Slov. Naroda“ pod **„Š. N.“** 2129-2

Brivski pomočnik

se takoj sprejme.

Ivan Potušek

brivec v Kranju. 2132 2

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino

cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi **ceno** izvežban uradnik v tej stroki.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 27. junija 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blag
4·2% majska renta	98·10	98·30
4·2% srebrna renta	99·50	99·70
4% avstr. kronska renta	98·10	98·30
4% „ zlata „	116·35	116·55
4% ogrska kronska renta	93·55	93·75
4% „ zlata „	111·60	111·80
4% posojilo dež. Kranjske	98·50	99·30
4½% posojilo mesta Spljet	101·50	102·—
4½% „ „ Zadar	99·85	100·85
4½% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99·20	100·15
4% češka dež. banka k. o.	100·—	101·—
4% „ „ „ ž. o.	98·25	98·75
4½% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100·—	100·50
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	104·75	105·25
4½% zast. pisma Innerst. hranilnice	98·75	99·75
4½% zast. pisma ogr. cent dež. hranilnice	98·75	99·75
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	99·50	100·50
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	99·50	100·50
4½% obl. češke ind. banke	100·—	101·—
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99·90	
4% prior. dolenjskih žel.	98·75	99·75
3% prior. juž. žel. kup. 1/1 1/5	296·—	298·—
4½% avstr. pos. za žel. p. o.	100·—	101·—
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/5	150·—	152·—
„ od l. 1864	251·25	253·25
„ tizske	143·25	147·25
„ zem. kred. I. emisije	258·75	268·75
„ „ „ II. „	267·—	277·—
„ ogrske hip. banke	238·50	248·50
„ srbske à frs. 100·—	91·50	101·50
„ turške	183·50	184·50
Basilika srečke	20·90	22·90
Kreditne „	429·—	439·—
Inomoške „	80·—	90·—
Krakovske „	88·—	94·—
Ljubljanske „	56·—	62·—
Avstr. rdeč. križa „	44·75	46·75
Ogr. „ „ „	26·85	28·85
Rudolfove „	63·—	73·—
Salcburške „	84·50	90·50
Dunajske kom. „	461·—	471·—
Delnice.		
Južne železnice	135·50	136·50
Državne železnice	663·75	664·75
Avstr.-ogrske bančne deln.	1780·—	1789·—
Avstr. kreditne banke	647·75	648·75
Ogrske „ „	752·50	753·50
Živnostenske „	241·—	242·—
Premogokop v Mostu (Brüx)	730·—	733·—
Alpinske montan	576·50	577·50
Praške žel. ind. dr.	2539·—	2550·—
Rima-Murányi	535·50	536·50
Trboveljske prem. družbe	257·50	262·—
Avstr. orožne tovr. družbe	521·—	525·—
Češke sladkorne družbe	145·—	147·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·35	11·39
20 franki	19·19	19·22
20 marke	23·54	23·58
Sovereigns	24·06	24·0
Marke	117·80	118·—
Laški bankovci	95·85	96·05
Rublji	2·51	2·52
Dolarji	4·84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. junija 1907.

Termin.

Pšenica	za oktober	za	50 kg	K	10·19
Rž	„ „	„	50 „	„	8·30
Koruza	„ julij	„	50 „	„	5·79
„ 1908	„ maj	„	50 „	„	5·90
Oves	„ oktober	„	50 „	„	7·48

Efektiv.

Nespremenjeno.

Spreten gostilničar išče

gostilno

v najem ali pa na račun. 2141—1

Ponudbe naj se pošljejo **na Martinovo cesto št. 10 v Ljubljani.**

Že rabljen a v dobrem stanju se nahajajoč

rudarski sveder

(Bergbohrer), s palicami vred, **se ceno proda.**

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2145—1

Ura z verižico

za samo K 2·—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo **K 2·—** kakor tudi 3letno garancijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlezijska razpošiljevalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38.

NB. Za neugajajoče denar nazaj. 2053

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od 23. junija do 29. junija 1907:

Kalifornija.

Delikatesna trgovina

dobro idoča, v sredini mesta, se radi bolezni ceno proda. Ravno tam se odda takoj lepo stanovanje s kopalno sobo in lokal, pripraven za trgovino ali kako pisarno.

Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2128—2

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 **Cene zmerne.** 79

Ces. kr. avstrijske **državne železnice.**

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4·58 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7·05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7·07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9·05 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11·40 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1·05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3.45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7·10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7·35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10·40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8.37 zvečer. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
8·45 zvečer. Osebni vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
11·50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6·58 zjutraj. Osebni vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel. Trsta drž. žel.
8·34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Rudolfovega.
11·15 predpoldne. Osebni vlak iz Trbiža Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
2·32 popoldne. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
4·36 popoldne. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6·50 popoldne. Oseb. vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7·28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2·05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7·10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10·50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6·46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10·59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6·10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9·55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Delovodja

popolnoma trezen, zdrav in energičen mož, zmožen slovenskega in nemškega jezika, **se išče za tvornico z sekire na Spodnjem Štajerskem** proti dobri plači in prostemu stanovanju. Prednost imajo oženjeni ponudniki ključavničarske stroke, ki se tudi razumejo na dela v stružilnici.

Ponudbe z napovedbo dosedanjega službovanja in s prepisi izpričeval na upravništvo „Slov. Naroda“ pod **„Delovodja“.** 2122—2

RAKI

okusno pripravljeni, in tudi živi se dobe vsak dan

v restavaciji „pri Zlati ribi“.

Toči se tudi izborna pijača.

S spoštovanjem

2 39-1 **Marija Rozman.**

Boj klerikalizmu!

Pod spovednim pečatom

se imenuje lepa knjiga, katero je napisal bivši kaplan Hans Kirchsteiger in katere I. del je izšel v slovenskem prevodu Etbina Kristana v založbi časopisa „Naprej“ v Idriji. Dobi se za **2 K 60 vin.** v založbi **„Napreja“ v Idriji** ter pri **L. Schwentnerju v Ljubljani,** pri **A. Gabrščku v Gorici** in pri **K. Florianu v Kranju.** — Sezite po tem I. delu. Kmalu izide še II. del.

Boj klerikalizmu, bodi parola! 2140 1

Proti klerikalizmu bojuje pa knjiga **„Pod spovednim pečatom“,** ki se naj zato kar najbolj razširi med slovensko ljudstvo.

Velika trgovina

moških, ženskih in otroških čevljev

domačega in tvorniškega izdelka

Kongresni trg št. 6

v Tamborninovi hiši.

Naročena dela se izvršujejo natančno po meri iz najboljšega usnja v elegantni obliki in po prav nizki ceni. 1041—15

MATEJ OBLAK

čevljarski moster in trgovina s čevlji.

Najcenejše žicaste pletenine za ograje.

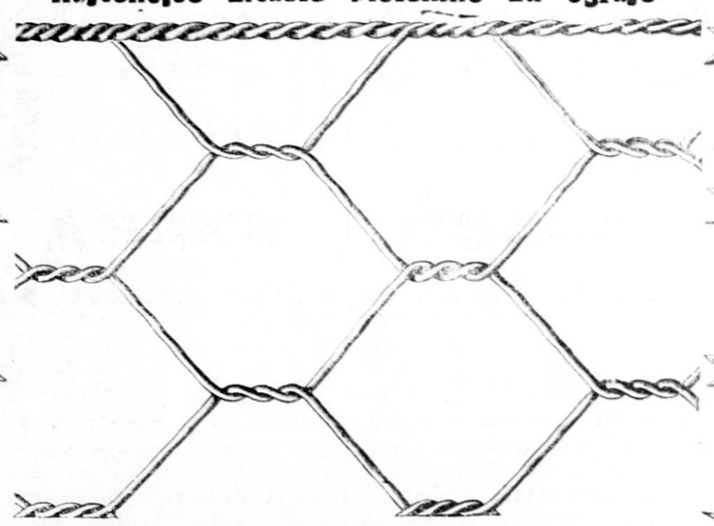

Večkrat sukane, v ognju pocinkane žičaste pletenine posebno pripravne za ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevesnic itd., v varstvo proti zajcem, za pasje obore, varstvo proti toči, fazanerije, ptičnike in ptičje kletke, najboljše ograje za lavn-tennis, do 3 metrov širjave, za Rabitzeve stene in monirske gradnje itd. itd.

Mreže se izdelujejo v širokosti pentelj od 13—150 mm in v različnih debelostih žice in se **šele potem, ko so spletene, v ognju pocinkajo,** zatorej ne rjave in so precej stanovitnejše, nego že iz pocinkane žice izdelane. Tudi v ognju pocinkano jekleno ograjno žico z bodicami različnih debelosti dobavlja najceneje

Hutter & Schrantz, deln. družba **Dunaj**

tvornica sitovino in klobučevin. sukno — **VI. okraj, Windmühlgasse št. 20.**

Prirodni vzorci in vsakršnakoli pojasnila zastonj in pošt. prosto.

Specialiteta: pat. maček za sneg iz pocink. žel. pločevine.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 34,788.837·76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383·75 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši **v Gosposkih ulicah štev. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.